

Motion till riksdagen 2012/13:Ju8

av Maria Ferm m.fl. (MP)
med anledning av prop. 2012/13:45

En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet i 4 kap. 10 a § sista stycket rättegångsbalken att den som ska tjänstgöra som ekonomisk expert ska vara svensk medborgare. I stället ska krav ställas om att den som ska tjänstgöra ska vara valbar till kommunalt förtroendeuppdrag enligt kommunallagen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet i 20 § första stycket förvaltningsprocesslagen om att en nämndeman i förvaltningsdomstol eller kammarrätt ska vara svensk medborgare. I stället ska krav ställas om att den som ska tjänstgöra ska vara valbar till kommunalt förtroendeuppdrag enligt kommunallagen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet i 22 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen om att en särskild ledamot i fastighetstaxeringsmål ska vara svensk medborgare. I stället ska krav ställas om att den som ska tjänstgöra ska vara valbar till kommunalt förtroendeuppdrag enligt kommunallagen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i 16 kap. 12 § utlänningslagen införa samma möjligheter till prövningstillstånd som föreslås i 34 a § förvaltningsprocesslagen.

Ändrade krav för att få vara nämndeman m.m.

För att kunna utses till domare i svensk domstol är det ett krav att personen i fråga är svensk medborgare. Eftersom nämndemän och så kallade experter i domstol jämställs med domare, bara det att de inte anses vara lagfarna, ställs detta krav även på dem. Samtidigt kan exempelvis personer som inte har svenskt medborgarskap, men som varit bosatta i en kommun minst 3 år (för

Fel! Okänt namn på

person från land utanför EU), bli valbara till uppdrag som ledamot av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och även kommunstyrelsens ordförande. Nämndeman i förvaltningsrätt kan de däremot inte utses till. Krav på svenskt medborgarskap gäller även uppdrag som ekonomisk expert eller särskild ledamot. Vi anser att detta är ologiskt och att den som är valbar till kommunala förtroendeuppdrag även ska vara valbar till uppdrag som nämndeman m.m. Riksdagen bör därför som sin mening ge regeringen detta till känna.

Utökade möjligheter till prövningstillstånd

I propositionen föreslås vissa utökade möjligheter till prövningstillstånd inom förvaltningsprocessens ram. Vi välkomnar detta. Samtidigt noterar vi att det motsägelsefulla i att ha mer generösa villkor för prövningstillstånd från förvaltningsdomstol till kammarrätt än för prövningstillstånd från migrationsdomstol till migrationsöverdomstol, kvarstår. Det är till och med så att skillnaderna utökas genom förslagen i propositionen, eftersom varken de prövningstillståndsgrunder som nu föreslås i 34 a § 1 förvaltningsprocesslagen (FPL) eller de prövningstillståndsgrunder som föreslås i den nya punkten 2, utgör prövningstillståndsgrunder inom ramen för utlänningslagsprocessen.

I 34 a § FPL finns således nu en möjlighet att bevilja prövningstillstånd därför att det finns anledning att anta ändring av underinstansens avgörande. Därtill föreslås i en ny punkt 2 en utökad möjlighet till prövningstillstånd ”om det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till”. Dessa möjligheter saknas helt i utlänningslagen och det medför att den rättspraxis som utvecklas hos migrationsöverdomstolen dels tar längre tid att utveckla än hos kammarrätterna i övrigt, dels att parterna inte har tillgång till samma rättsskydd som de utökade möjligheterna till prövningstillstånd ger. Vi anser därför att det ska finnas samma prövningstillståndsgrunder i mål enligt utlänningslagen, som det finns i mål som prövas enligt FPL. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 november 2012

Maria Ferm (MP)

Agneta Börjesson (MP)

Mehmet Kaplan (MP)